

Datum: 2023-07-03
Handläggare: Jenny Hellsten
Direktnr: 0322-61 61 39
Diariernr: 2022.625 KS

Kommunstyrelsen

Svar på motion gällande kommunalt anhörigbidrag

Ärendebeskrivning

Birgit Börjesson (S) lämnade en motion till kommunfullmäktige den 23 november 2022, § 269 om att utreda ett kommunalt anhörigbidrag.

Motionären föreslår att en utredning om införande av ett kommunalt anhörigbidrag till anhöriga som vårdar närstående i hemmet genomförs.

Kommunstyrelsens arbetsutskott behandlade ärendet den 25 januari 2023, § 18 och beslutade att motionen skulle lämnas till kommunledningskontoret för beredning.

Förvaltningens yttrande

Alla kommuner är skyldiga att erbjuda stöd för de som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk, äldre eller har en funktionsnedsättning enligt 5 kap 10 § socialtjänstlagen. Att ge anhöriga stöd i olika former är en del i kommunes uppdrag och är i linje med Alingsås kommuns policy för hållbarutveckling utifrån FN:s Agenda 2030. Anhörigbidrag är en ekonomisk ersättning, som i vissa fall kan utgå till den person som har behov av hjälp, för att betala anhöriga för utförda insatser i hemmet. Anhörigbidrag är en frivillig insats, kommuner avgör själva om det ska erbjudas och i så fall vilka riktlinjer som ska gälla för stödet. Stöttning till anhöriga i form av ekonomiskt stöd (anhöriganställning eller anhörigbidrag) erbjuds av vissa kommuner. Hur många kommuner som erbjuder stödet finns inte uppgift om då de sedan 2006 inte registreras i socialtjänstregistret. Intervjuer och annan data som Socialstyrelsen utfört pekar dock på att anhöriganställning/bidrag är relativt ovanliga och därtill att stödet sällan motsvarar en skälig lön för de anhörigas omsorgsinsatser.

Kommunledningskontoret har kontaktat vård- och omsorgsförvaltningen den 25 april 2023 och frågat efter förvaltningens synpunkter. Vård- och omsorgsförvaltningen inkom med yttrande den 22 maj 2023 och anser inte att en utredning om kommunalt anhörigbidrag ska genomföras. Förvaltningens motivering är att ett anhörigbidrag kan skapa förväntningar och press på anhöriga att ta hand om sina närstående, även om de inte har kapacitet att göra det. Det kan få negativa konsekvenser för såväl brukaren som den anhörige. Ett anhörigbidrag riskerar att undergräva den professionella vård och omsorg som kommunen är huvudman för. Det signalerar att anhöriga kan ersätta behovet av professionell vård- och omsorgspersonal, vilket är problematiskt eftersom anhöriga ofta saknar den utbildning och kompetens som krävs för att ge adekvat vård och omsorg. Att införa ett kommunalt anhörigbidrag är dessutom kostsamt, både för bidragsdelen och att administrera systemet. Vård- och omsorgsförvaltningen anser att det är bättre att istället lägga gemensamma resurser på att utveckla hemtjänsten.

Kommunledningskontoret delar vård- och omsorgsförvaltningens bedömning och motivering. Kommunledningskontoret bedömer att en utredning om eventuellt införande av kommunalt anhörigbidrag inte är nödvändig, då det redan är tydligt vilka för- och nackdelar ett införande innebär. Kommunledningskontoret föreslår därmed att motionen ska avslås.

Ekonomisk bedömning

Förslaget att avslå motionen innebär inga ekonomiska konsekvenser. Förslaget att bifalla motionen innebär i första hand inga ekonomiska konsekvenser, utöver administrativ tid. Att införa kommunalt anhörigbidrag innebär kostnader i form av administration och bidrag.

Förslag till beslut**Förslag till beslut i kommunfullmäktige**

Motionen avslås.

Beslutet ska skickas till

Vård- och omsorgsnämnden

Cecilia Knutsson
Stabschef

Jenny Hellsten
Demokratistrateg